

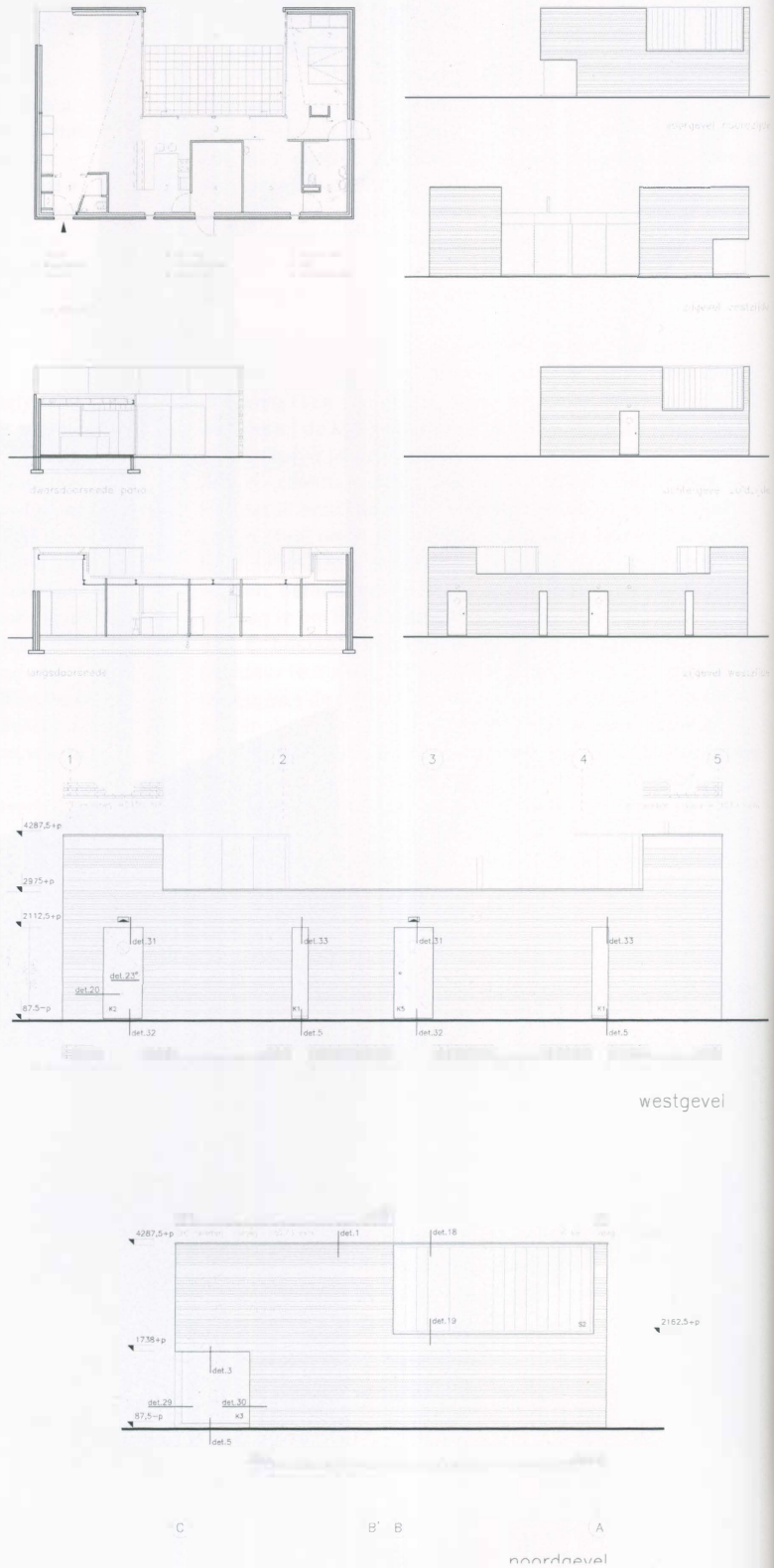
The house as a camera

A house in Venray

On my first visit to the site in January 1995 it had just been snowing. The combination of the somewhat uneven landscape of this northern part of Limburg and the numerous pine and oak trees gave the place a beneficial sense of peacefulness. Under the still untouched layer of snow we looked at the last building site of the forest of Veltum, a suburb of Venray which was constructed mainly in the early eighties. The client was able to grasp one of the last six plots; a piece of forest of about 500 square metres, with an unobstructed view towards the greenery to the east of the site, an area guaranteed to be kept free from construction in the future.

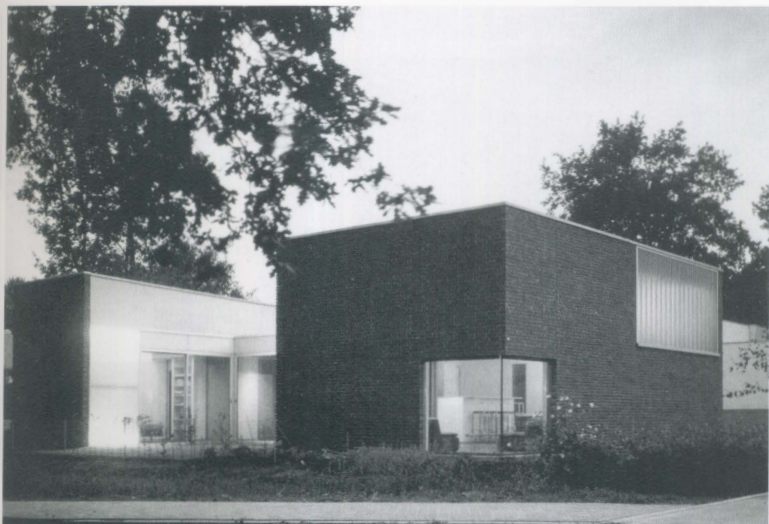
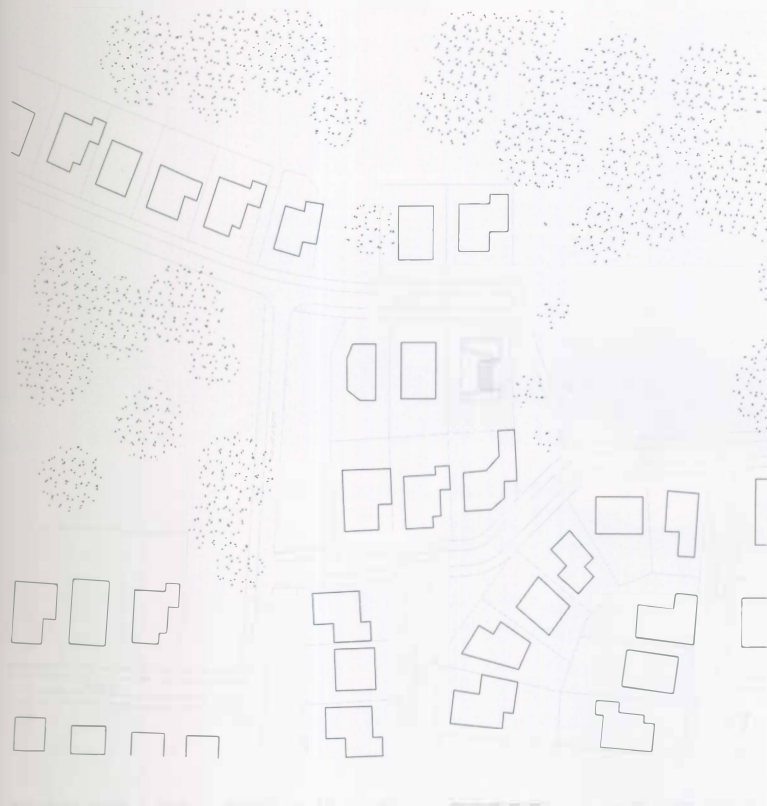
The western part of Veltum consists of detached private dwellings. The low density of the area of approximately 20 dwellings per hectare and the remains of the forest, which are still visible everywhere around and between the houses determine its rural character. In contrast to many of the Dutch (pre-)Vinex suburbs the plots have not suffered the *tabula-rasa* technique commonly used to prepare a site for building, but instead incisions were made with surgical precision into the vegetation to accommodate every single new house. The result of this technique is two-fold. Preserving the forest as a sort of binder for the new suburb results in an image of a clear and tight structure, which gives the area the romantic image of a lush holiday resort. At the same time it completely takes away the necessity to use the houses as a structuring element. This means, in practice, that most of the existing (catalogue) houses (many of them are meant to resemble, in one way or the other, prototypical farmhouses and are therefore called in the jargon of the builders 'fermettes') are randomly stamped into the area.

The most striking disadvantage of this 'fermette-stamping' technique is the lack of a specific contact with the surroundings of most of the built examples. Despite all contextual qualities of the different plots – one could think of natural light, views, neighbouring buildings, vegetation or orientation – the ready made house always stays the same. Its typology aims to reflect regional characteristics, but is in fact undetermined, serial and comes from a catalogue. It's a pseudo-romanticism, built in brick, which reduces the house for living to a formal image exhibited on the

Het huis als camera

Een woonhuis in Venray

Bij het eerste bezoek aan de locatie, in januari 1995, had het net gesneeuwd. In combinatie met het enigszins geaccidenteerde Noord-Limburgse landschap en de vele naaldbomen en eiken, gaf de sneeuw de plek een weldadige verstillung. Onder de nog ongeschonden sneeuw bevond zich het laatste uit te geven stuk bosgrond van Veltum, een uitbreidingswijk uit het begin van de jaren tachtig in Venray. De opdrachtgever had hier een van de zes nog uit te geven kavels weten te bemachtigen; een stukje bos van ca. 500 m², dat aan de oostzijde de garantie zou bieden op een vrij uitzicht op het te handhaven groen.

Het westelijke deel van Veltum, bestaande uit vrijstaande particuliere woningen, wordt gekenmerkt door zijn lage bebouwingsdichtheid van ca. twintig woningen per hectare en door de alom aanwezige relictten van het oorspronkelijke bos. In tegenstelling tot veel Nederlandse (pre-) VINEX-uitbreidingen, is hier niet de *tabula-rasa*-techniek gebruikt om tot een ongeschonden stuk uitgifbaar terrein te komen, maar zijn voor elke nieuwe woning met chirurgische precisie incisies in het aanwezige groen gemaakt. Door het bos als bindmiddel te behouden ontstaat het beeld van een duidelijke en hechte structuur, waarin de wijk in een romantische perceptie als een lommerrijk vakantiedorp kan worden ervaren. Tegelijkertijd blijkt de noodzaak nauwelijks aanwezig om de woningen in dit scenario als structurerende elementen in te zetten. In de praktijk komt het erop neer dat ze als varianten van het boerenhuis zijn ingestempeld.

Het grootste nadeel van deze fermette-stempeltechniek is dat de stempel in de praktijk geen binding met zijn omgeving aangaat. Ongeacht de contextuele kwaliteiten van de verschillende kavels, waarbij te denken valt aan bezonning, uitzicht, aangrenzende bebouwing, groen of oriëntatie, is de fermette altijd gelijk. Het type suggereert streekgebondenheid, maar is onbepaald, seriematig en komt uit een catalogus. Het is een versteende pseudo-romantiek, waarbij het wonen is gedecimeerd tot een formeel beeldmerk dat zich op de kavel tentoonstelt. De voorin genomenheid van de woning verhindert een werkelijke relatie met haar omgeving.

Vanuit deze observatie vormde zich het idee het huis te ontwerpen als een werktuig om de idyllische kwaliteiten van de omgeving te kunnen vangen, regisseren en vast

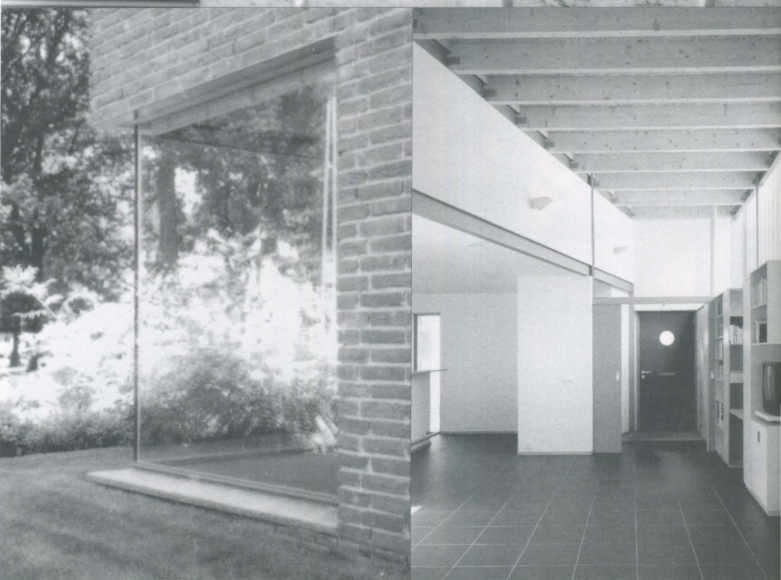
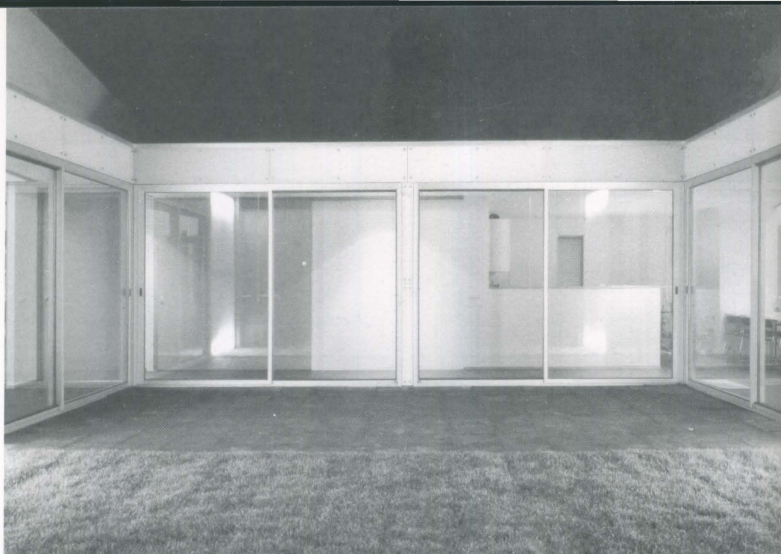
site. The preoccupation of the dwelling makes a real relationship with the actual place impossible.

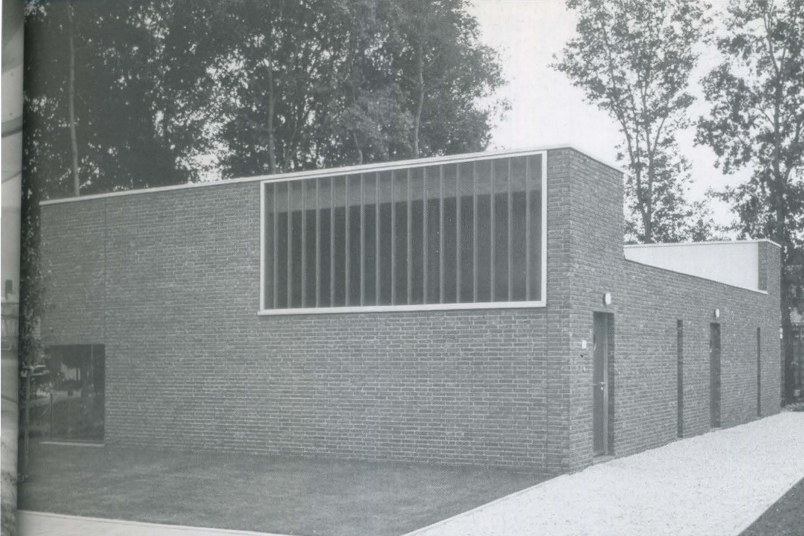
This observation led to the idea of designing a house specifically to absorb all the idyllic qualities of the surroundings, to direct and to fixate them: the house as a camera. The strategy to achieve that requires an almost opposite approach to the design than suggested by the 'fermettes'. The form is not the starting point of the design but derives directly from its context instead. Design decisions are made not sentimentally but rationally – but without interfering with a romantic conception of the surroundings. This concept helps to develop the design up to the final decisions about materials made on site.

In fact this way of working means nothing more than to project the building envelope (the legal limitations describing the maximum building area by fixing the minimum distances from the projected building to the boundaries of the plot) onto the qualities of the site (with the beautiful view towards the forest to the east). This results in a c-shaped model centred around a large window facing east. By keeping the outside walls facing the adjacent construction sites of this volume as closed as possible and by opening up the inside ones to the maximum, it becomes possible to direct the views just to overlook garden and nature – from all rooms in the house.

Even the materialisation of the house we'd like to describe as an inverted 'stamping' technique. The standardised production of the fermettes prevents an outspoken way of building. For our house, on the contrary, we chose a range of regional materials to underline our ambition to achieve a specific sense of place. This choice is expressed most clearly by the way the outside elevations are made from a regional, handmade brick, which is still crafted in a traditional manner: burnt-in sawdust, with the bricks laid in a standing three quarter: one quarter bond and detailed with extra deep mortar joints.

Translation, Mechthild Stuhlmacher

leggen; het huis als camera. De strategie is vrijwel tegenovergesteld aan de fermette-stempeltechniek. De vorm is niet vooropgezet maar ontstaat in zijn context, ontwerpbeslissingen zijn niet sentimenteel maar rationeel genomen, zonder dat dit de romantische beleving van de omgeving in de weg staat. Dit concept dient hierbij als drager voor de ontwikkeling van het ontwerp tot aan de uiteindelijke materialisatie.

Concreet betekent deze werkwijze niets meer dan het projecteren van de bebouwingsenvelop, de kwantitatieve grenzen van het te bouwen object, op de situatieve kwaliteiten van de kavel met het prachtige uitzicht op het aangrenzende bos aan de oostkant. Hierdoor ontstaat een model dat rondom een venster op het oosten en een c-vormig oppervlak op de kavel inneemt. Door de buitenzijden van dit volume, die aan de omliggende bebouwing grenzen, gesloten uit te voeren en de binnenzijden maximaal te openen wordt het mogelijk het uitzicht zodanig te dirigeren dat vanuit alle verschillende ruimten in de woning enkel uitzicht op tuin en bos wordt geboden.

Ook in de materialisatie hebben wij de inverse stempeltechniek gehanteerd en zijn we afgeweken van de standaardisatie en seriematigheid van de bebouwing eromheen. Voor een hechte binding met de plek is het huis zo specifiek mogelijk en bewust streekgebonden gematerialiseerd. Het beste komt deze keuze tot uitdrukking in de wijze waarop de buitengevel is gemaakt. Hiervoor hebben wij een regionale handvormsteen gekozen die op ambachtelijke wijze vervaardigd en toegepast is: bezaagseld gebakken, in staand klezorenverband en met doorgestreeken, diepliggende voegen gemetseld.

Opdrachtgevers | clients

mr. & mrs. Schipper

Gerealiseerd | construction period

1/1995 – 5/1996

Medewerkers | staff

Niek van Vliet, Jan Hensing, Hetty Keiren
(ontwerp kasten/ design cupboards)

Aanzicht vanaf de straat / View from the street
Het huis en zijn burens / The building and its neighbours
Hoekraam / Corner window